

SZERKESZTŐSÉG
ÉS
KIADÓHIVATAL:
SOPRON.
 Yárkerület 72. Tel. 175

LEVELCIM:
SOPRON I.
 Postafiók 92.

FELSŐDUNÁNTULI HÉTFŐ

POLITIKAI-, TARSADALMI ÉS SPORT-HETILAP

Előfizetési árak:
NEMETORSZÁGBAN
 Egész évre RM 12.—
 Fél évre . . . 6.—
 Negyed évre . 3.—

Mindenfelől

DUKLÁTÓL délnyugatra a bolsevisták több előretörést kíséreltek meg de eredménytelenek maradtak. MTL.

A SZOVJET lapok továbbra is támadják a pápa politikáját. Azt kívánják, teljesen kizsákbólják ki a spanyolországi fasista főfészeket. MTL.

FRANCIAORSZÁGBAN az infláció leküzdésére különböző intézkedéseket terveznek. MTL.

CHURCHILL vasárnap repülőgépen visszatért Londonba. MTL.

A NEMET népfelkelésbe való jelentkezése rendkívül nagy. Berlinben számos ember jelentkezett. MTL.

A NEMET nép rohamoszervezeteinek fiatalabb és idősebb jelenlévői voltak a kötelezetkeknél. MTL.

TOKIO: A Fülöp-szigeti harcok csak kis szünetet adnak a hegyvesztésű nagy hadműveletekből. MTL.

SZICILIÁBAN zászavargások vannak, melyet az elsősorban elemek szítanak. Palermo-ban rendkívül súlyosak a harcok. MTL.

ANTWERPENTŐL keletre és északkeletre a német csapatok meghúzódtak a kanadai támadásait. MTL.

KELET-Szlovákiában a németek több hetes harcokban szétverték egyes banda alakulatok támadását. MTL.

KÖZEP-Szlovákiában harcok vannak a szovjet éjtörnyösökkel megértetett bandákkal. MTL.

ELLENESÉGES gépek Münster, Braunschweig, Hamburg városokat és szóróanyagot nyugatnémetországi helységeket bombáztak. MTL.

MDEN még nem érkezett vissza Londonba. Feltehető, hogy tárgyalásokat készít folytatni. MTL.

AZ ADRIAI parton német hadosztályok asztársórtak ellenséges támadó csapatokat. MTL.

A BALKÁNON Nisnél a németek az ellenség átkaroló kísérletét alól kibabadították magukat. MTL.

NEM sikerült a Szovjet ama reménye, hogy Románia és Bulgária árulása segítségével könnyen megnyitja az útát nyugat felé. MTL.

MIKOLAJCZYK lengyel miniszter elnök Moszkvából megérkezett Londonba. MTL.

GÖRÖGORSZÁG belpolitikai életben rendkívül éles ellentétek merültek fel. MTL.

KELET-Porosországban eddig 617 szovjetpáncélosat semmisítettek meg a németek. MTL.

DEBRECENTŐL északkeletre a magyar és német csapatoknak sikerült az összeköttetést helyreállítani és a bolsevistákat levágni. MTL.

CHURCHILL mielőtt Moszkvából használt volna, egy napot Kairóban töltött és tárgyalat. MTL.

SZÓFIÁBAN és környékén 659 személyt állítanak a néptörvényesélek élé. MTL.

ARRA számítanak, hogy Spanyolországban újabb polgárháború tör ki. MTL.

HADPARANCS

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Honvédek! Testvérek!

A háború döntésének pillanatát elérkeztek. Megállapítom, hogy magyar földünk eddigi sebeit, népünk szenvedéséért, a sikertelenségeikért nem honvédségünk a felelős, mert az nem ingott meg soha. Hű volt eddig is mindahhoz, ami magyar, ami szent, teljesítette kötelességét, kitartott és honvédek úgy harcoltak a vér és vas zivatarában eddig is, ahogy magyarokhoz és hogy hősközhöz illik.

A bajt, a szenvedéseket, a válságot az okozta, ami mindig bukásba tiszít egy nemzetet, hogy a harcosok mögött nem állott egy, omdadó, egy nemzeti és szociális szempontokból egységes háttér. Úncélú árulók artakak hátha döfni, akiknek nemzeti közösségünkhöz semmi közük nem volt, akik önmaguk érdekeit nemzetünk érdekei elé tették, az otthon és a harcosok között szakadékot teremtettek és népünket az ellenségnek vérdíjért árulták.

Most a leg súlyosabb pillanatokban a jóságos isteni Gondviselés mégis megengedte, hogy magyar népünk elleneségeit elsöpörjük, feloldjuk az elnyomott nemzeti öntudatot, felemeljük a lebu-kott nemzeti zászlót és lehetővé tegyük, hogy az egész nemzet egységesen vallhassa és élhesse azt az ideát, amelyért Erdemes áldozni, vért hullatni és meghalni is ha kell, amely drága népünk jobb és boldogabb jövőjének melegítő, lángoló, biztos záloga.

Ezzel új fegyver került a kezünkbe, új erőre kapott a lelkünk és új remények tóbrednek szívünkben.

A háttér most nem fogja elítélani többé azokat az eredményeket, amelyeket a ti hősi harcotok biztosít, nem fogja semmibe venni a ti szenvedéseiteket, nem lesz közömbös és részvétlen a ti áldozataitok előtt, hanem a dicső egységben, forró szeretetben, hitben és szorgalmas munkában. rendíthetetlenül, megbízhatóan áll mögöttetek, mint a testvéri második arcvonal.

A harcolók és az itthon dolgozók között ellentét, világnézetük és hősi életszemléletük között különbség többé nem lehet. Nemzetünkhöz hűség, népünkért önfeláldozás, egymásiránti bajtársiaság, bátorság és a mélyeséges isteni hitben gyökerező erkölcsi tisztaság az a világnézet, amellyel a kibontakozó új európai közösségben helyünket elfoglalhatjuk.

Honvédek! Testvérek!

A döntés válságos pillanataiban kitartásra buzdítalak. Senki ne csüggedjen. Nem vagyunk egyedül, ma is azzal a német bajtársal harcolunk válllvetve, amelynek becsületes szövetségi hűségét megismertük az első háborúban is és amellyel ebben a háborúban is vérrel megpecsételt bajtársi szálak fűznek össze bennünket. Nem vagyunk egyedül, mert velünk van most nemzetünk minden tagja; polgáraink, munkásaink, ifjúságunk, anyáink és gyermekeink szíve mind Tiértetek, harcolókért dobban s nem vagyunk egyedül, mert velünk van az Isten, akinek szent nevében elkezdettük és folytatjuk keményen a küzdelmet a végső győzelemig, hogy kiharcoljuk az erkölcsi és szociális igazságot, becsületünket, nemzetünk jövőjét és eltiport népünk jogait.

Sorsunk, jövőnk, jutalmunk olyan lesz, ahogyan harcolunk. Inkább hős egy pillanatig, mint rabszolga egy életen át. Tíratok hőskökre és nemzetünk elejére büszke s veletek egy lélek, egy akarat, egy elszántság vagyok én és a dolgozó nemzet is.

Előre!

SZÁLASI FERENC

Nyiregyháza ismét a miénk!

A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a magyar és a német csapatok a Tisza alsó szakaszán több bolsevista támadási kísérletet vertek vissza. Debrecen és Nyiregyháza térségében súlyos veszteségeket okoztak a bolsevistáknak és ennek során megölték a Nyiregyházát az ellenségtől és magyar foglyokat szabadítottak ki és követték a visszavonuló ellenséget. Körülzárta bolsevista harc-csoportokat csapataink megsemmisítették. Munkácsot csapataink természetesen kiürítették és az utánuk támadó ellenséget a harcok folyamatban vannak.

A Magyar Távirati Iroda egy másik jelentésében rámutat arra, hogy Nyiregyháza térségében az ellenség

tülerőben volt, de a magyar csapatok hősi és kitartó szelleme meghozta a maga eredményét. Az ellenség azt állította, hogy az a csapatunk, mely Nyiregyházát visszafoglalta, szétállt. Most bebizonyosodott, hogy ez a csapat, melyről az ellenséges propaganda valótlan híreket koholt, milyen harci cselekményre képes. (Magyar Távirati Iroda.)

Részletes jelentés a magyarországi harcterekről

A Német Távirati Iroda a magyarországi harctér eseményeiről a következő jelentést adta ki: Magyar és német csapatok a Tisza arcvonalon sikeresen visszavertek minden ellenséges támadást. Tószeg és Tiszabólnál az ellenség hídfőt alakított, de azt csapataink lerohanták és a bolsevistá-

kat a folyó keleti részére vetették vissza. A Szolnok körzetében dúló csatában 12 nap alatt 4000 foglyot ejtettek, 637 járművet pusztítottak el, továbbá löszér és élelmiszerraktárakat semmisítettünk meg illetve szerezünk meg, három vasuti szerelvényt zsákmányoltak. Debrecen térségében az

orosok erősítésekkel akarják zavarni a német és magyar csapatok tervszerű mozdulatait. Német csatárepülők Nyiregyházától délre páncélosokat támadtak. A duklai hágónál az ellenség újabb támadásokat indított, de a védelem erős tüzeben ezek még a főarcvonal előtt összeomlottak.

Göbbels: A német nép csak akkor teszi le a fegyvert, ha szabadsága biztosítva lesz!

Dr. Göbbels a „Das Reich” című hetilapban cikket írt, amelyben rámutatott arra, hogy a bolsevizmus elsöpörné egész Európát, ha a német nép kiengedné kezéből a fegyvert. Nem szabad azt hinni, hogy az orosz hadsereg kimeríthetetlen és egyre jobban bizonyosodik be, hogy a német nép helyes úton jár. Végezetül megállapítja, hogy a német nép csak akkor teszi le a fegyvert, ha szabadsága, függetlensége, léte biztosítva lesz.

A hadihelyzet az utóbbi napokban nem változott lényegesebben

Német katonai körökben megállapítják, hogy a hadihelyzet az utóbbi napokban nem változott lényegesebben. Az angolok az antwerpeni kikötőért folytatott támadásai nem jártak sikerrel. Magyarországon az arcvonal állásai két-három napon belül tisztázódnak. A Balkánról és a Dél-Magyarországból feljövő német hadosztályok megjelenése hatással lesz a magyar hadihelyzetre is. Egyéb-ként Keletporoszországban van most a harcok súlypontja, ahol az ellenség erős támadásokat indított. (MTI)

De Gaulle kijelentette, hogy a német megszállás alatt Franciaország kevesebbet szenvedett, mint gondolták

A brit jelentést ismerteti a Német Távirati Iroda, mely szerint De Gaulle újságírók előtt nyilatkozott. Ebben kijelentette, hogy Franciaország csak abban az esetben fokozhatja háborús erőfeszítéseit, ha az angolszászoktól fegyvert kap. Ez azonban a hajtór és a szállítás nehézségei miatt nagy nehézségekbe ütközik. Franciaországnak De Gaulle szerint fel kell készülnie igen fáradtságos hadviselésre. Végül az újságírók előtt kijelentette, hogy a német megszállás alatt Franciaország kevesebbet szenvedett, mint azt gondolták. (MTI)

Eden kairói tárgyalásai után Athenbe érkezett és megbeszéléseket folytat a görög miniszterelnökkel

Az Interinf jelenti Eden tárgyalásaival kapcsolatban, hogy az angol külügyminiszter Kairóban Faruk királlyal és az egyiptomi miniszterelnökkel, továbbá a külügyminiszterrel folytatott megbeszéléseket az angol-egyiptomi viszonytal kapcsolatban. Egyiptom, mint mondja a jelentés, helyet követel az elkövetkezendő békekonferencián és ennek megígérése után részt vesz a japán elleni háborúban olyan erővel, mint Németország ellenette. Németországgal ugyanis megszakította a diplomáciai kapcsolatát. Az Exchange Telegraph egy jelentése továbbá arról is beszámol, hogy minden ellenkező hírral szemben a tárgyalások szíves légkörben bonyolódtak le.

A Német Távirati Iroda ezzel kapcsolatban ismerteti még azt a brit jelentést is, hogy Eden a kairói tárgyalások után Athenbe érkezett és ott angolszász katonai vezetőkkel folytatott megbeszéléseket, majd tárgyalt a görög miniszterelnökkel is. (MTI)

Október 15. tanulságai

A vármegyházán és városaházán ismét tovább folyik a munka — csak az ütem lett lüktetőbb, az öszinte jószándék lett felkezebb. De ebben az egyetlen „csak” szócskában minden benne van: Az új magyar élet, a magabiztos céltudatosság, az öntudatos és gerinces jelen, valamint a mindannyiunk jövőjébe vetett biztos és megingathatatlan hit. Felismertük a huszonegyedik órában ugyan, de még idejében a mult összes hibáit, mulasztásait, a nemzet életét veszélyeztető szörnyű baklövéseit, de bármennyire kemény is volt a lecke, legalább egyszer és mindenkorra megtanultuk belőle a tennivalókat és bebizonyítottuk, hogy a magyar sohasem lesz áruló, sohasem kapható becsstelenségre és sohasem süllyedhet egy kicsiny de aljasságában és önzésében nagy klikk gerinctelen játékszerévé.

1944 október 15-ét ebben a városban és ebben a megyében teljes magyarságban és teljes jelentőségében tulajdonképpen csak most kezdhetsz felmérni az emberek, amikor az őrségváltás folyamata megindult és amikor megkezdődött a Hungarista életszemlélet átültetése a gyakorlatba, tehát mindannyiunk mindennapi életébe. Becsület és becsületesség, bátorság és tettekre kész elszántság, történelmi felelősségtudat és a nemzet sorsának mélyeséges átérzése, nehéz jelen de boldog és biztos jövő, hűség és testvéri együttélés, nacionalista élet és szociális államvezetés, az ember legnagyobb és legszentebb eszméinek felemelése és valórváltása, a munka igazi megbecsülése és a dolgozó megérdemelt jogainak minden vonalon való biztosítása, vállvetett harc a küzdő

fronttal és a majdan eljövendő boldog békében a testvéri együttélés az új nemzetiszocialista Európában — ezek azok a mérőföldkövek, amelyek egyre tisztábban, egyre biztatóbban rajzolódnak eléünk a Hungarista Magyarország nyilgye-es országútján. Assankint azok is kezdenek már tisztán látni, akik eddig nem akartak vagy nem voltak képesek erre. És így van ez jól.

Emlékezzünk csak! Mennyire nyomott, mennyire kétségbeesett, mennyire fogcsikorgatóan tehetetlen volt itt is, a megyében is a közhangulat, amikor azon a szomorú és felejthetetlenül belénk vésődött vasárnapon a rádió elhárta hitetni velünk azt a hazug és otromba feltevést, hogy a magyar ember képes lesz hátbatámadni barátját és szövetségését, hogy a hős magyar honvéd, aki otthonát és családját védi körömszakadtáig az ázsiai vörös rém ellen, leteszi a fegyvert és beengedi sétálni a bolsevizmust nemcsak az ország szívébe, hanem legeldugottab falvainkba is. Micsoda naivság, mekkora szenilis hiszékenység kellett ahhoz, a magyar lelkiség micsoda nem ismerése döbbsent azon a vasárnapon belénk, amikor rólunk de nélkülünk akartak egyesek határozni egy olyan kérdésben, amely végül halálba, pusztulásba, teljes megsemmisülésbe sodorta volna ezt a jobb sorsra méltó, de szerencsétlen és a vezetői hibájából már-már meghasonlott országot. Hogy azokban a sorsdöntő percekben Szálasi Ferenc volt az egyetlen magyar ember, aki látva a helyzetet haladéktalanul cselekedett és nemzete élére állt, — ez olyan történelmi tény, mely nemcsak Szálasi egyedüli elhivatottságát, de a Hungariz-

mus egyedüli létjogosultságát, építő erejét, rátermétségét is mindennél beszédesebben bizonyítja. Szálasi Ferencnek és rajta keresztül a Nyilaskeresztes Párt Hungarista Mozgalomnak köszönhetjük kizárólag azt, hogy az elesett csüggedést a jogos bizakodás, a gerinctelenséget a büszke gerinceség váltotta fel és ebben az országban nem mint ellenségeink hitték és remélték a fel-felfordulás, a szétszakadás és a szörnyű testvérgyilkolás, hanem a rend, a példát mutató fegyelem, a hősi elszántság és az igazságos végső győzelembe vetett rendíthetetlen meggyőződés lett urrá. Ezért ma minden becsületes és gondolkodni, mérlegelni tudó embernek csak és csupán ezen az oldalon lehet helye!

Ezeket a száraz, de történelmi és elvitathatatlanul igaz tényeket csak most kezdti valójában felfogni és magáévá tenni ennek a megyének és városnak minden becsületes embere, — és így van ez jól! Aki mérlegelni akart, mérlelhetett. Akinek szüksége volt arra, hogy nagy lelki és elvi felkészülést intezzen el sajátmagával, megtehetette. A lelkiismeret szava végeredményében ugyis csak egyet diktálhat. Azt, hogy egy emberként, egy elhatározással, egy akarattal követnünk kell az országot a szakadék széléről visszarántó, a nemzetet a teljes megsemmisüléstől megmentő Szálasi Ferencet és az Ő nagy szellemét híven visszatükröző Nyilaskeresztes Párt Hungarista Mozgalmat.

Ennek mély átérzésében és átélésében már szívünk diktálja ezt a mindent kifejező új magyar köszöntést:

Kitartás! Eljen Szálasi!

Sopron vármegye és Sopron thj. város új főispánja: Várpalotai Vilmos

Dr. Somssich Béla lett az új alispán

Szálasi Ferenc, a kormányzói teendőkkkel megbízott m. kir. miniszterelnök Sopron vármegye és Sopron szab. kir. thj. város főispánjává Várpalotai Vilmos soproni lakost nevezte ki.

Az új főispán az esküt október 23-án a m. kir. belügyminiszter kezébe tette.

Az új főispán és alispán hivatalba léptek

Sopron vármegye és Sopron thj. város főispánja, Várpalotai Vilmos hivatali elődjétől szerdán vette át hivatalát. Az új főispán tegnap még a délelőtti órák folyamán fogadta a Nyilaskeresztes Párt Hungarista Mozgalom soproni szervezetének vezetőit, akik

kezébe tette.

Dr. Czillinger József alispán szolgálati idejének teljes kitöltése után nyugalomba vonult. Az ennek folytán megüresedett alispáni állásra a m. kir. belügyminiszter dr. Somssich Béla m. kir. belügyminiszteri titkárt nevezte ki.

testvéri szeretettel üdvözölték Várpalotai főispánt és biztosították a Párt további legmesszebbmenő együttérzéséről és támogatásáról.

Várpalotai Vilmos főispán a belügyminiszter idevonatkozó új intézkedése következtében a m.

kir. belügyminiszter kezébe tette le a hivatali esküt. Így tehát mivel a törvényhatóság működését amugyis ideiglenesen felfüggesztették, installáció nem lesz. E helyett

az új főispán ma, esütörtökön délelőtt 10 órakor a Vármegyházán, déli 12 órakor pedig a Városházán tart bema-
latkozást és ezek során rövid beszédet intéz a tisztviselők-
höz és alkalmazottakhoz.

Dr. Somssich Béla alispán tegnap, 25-én ugyancsak átvette hivatali vezetését a kora délelőtti órákban és azt követően látogatást tett a vármegyei tisztikarnál.

Ellenséges légitámadás érte csütörtökön este a magyar fővárost és közvetlen környékét

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Csütörtökön a késő esti órákban észak-kelet, majd később északi irányból zömrel a főváros és közvetlen környéke ellen terrortámadást intéztek. A bombákat tervszerűen dobták le. A lakosságnak veszteségei vannak, anyagi károk keletkeztek. Légvédelmünk több ellenséges gép felövését jelentette már eddig is.

Minden valószínűség szerint új nagy általános támadás áll közvetlen küszöbön

A Német Távirati Iroda jelentése szerint az ellenség minden valószínűség szerint új nagy általános támadásra készül Németország ellen. Nyugaton Nyugat-Hollandia elfoglalására törekszik az ellenség, keleten is a Keletporoszországban lévő nagy harcok és a magyarországi nagy páncélos csapatok erre mutatnak. Az ellenséges sajtó a közvéleményt a legnagyobb veszteségekre készíti elő. A Völkischer Beobachter szerint a nagy támadás Roosevelt választási hadjárataival van összefüggésben, ugyanis a november 7-ike előtti nagy harcokkal azt akarják bizonyítani, hogy a harctéri helyzet nem bírja el egy elnökváltozást. A nagy katonai terveket tehát ez a tüzője. (Magyar Távirati Iroda.)

Mind a magyarországi, mind pedig a kelet-poroszországi hadműveletek az ellentámadások jellemzik

A Német Távirati Iroda jelentése beszámol arról, mind a magyarországi mind pedig a keletporoszországi hadműveleteket az erős német, illetve magyar ellentámadások jellemzik. Mind a két súlyponton a német páncélosok erős támadásokat indítanak, a szovjet előnyomulása mindenütt megfordult. Nagy ellenoffenzíváról beszélni még korai lenne, mert az a cél, hogy minnél nagyobb ellenséges erőit semmisítsük meg.

Nagy sikerről számol be a japán császári főhadiszállás

A japán császári főhadiszállás jelentésében beszámol az október 24-26-ig lezajlott Fülöp-szigetek melletti nagy tengeri ütközetekről. A jelentés szerint a japán hajóhad, illetve a japán repülőik megsemmisítették az ellenség 8 repülőgépanyahajóját, 3 cirkálóját, 2 rombolóját, továbbá négy csapatszállítóhajót ellyesztettek el. Megrongáltak továbbá hét repülőgépanyahajót, egy csapathajót, 2 cirkálót és elpusztítottak 50 repülőgépet. A japán veszteség ezzel szemben 1 repülőgépanyahajó, 2 cirkáló és 1 romboló. 126 repülőgép pedig nem tért vissza támaszpontjára. Ezt a tengeri ütközetet a Fülöp-szigetek melletti ütközet címűen szokták majd meg a történelem. — Mondja a jelentés. (MTI)

A szovjet nem enged angolszász szakértőket a romániai petróleumforrások közelébe

Az egyik svéd lap beszámoló cikkében arról, hogy a szovjet a romániai olajforrások közelébe nem enged angolszász szakértőket. Még azokat a kutakat sem engedte megtekinteni, melyek korábban angolszász tulajdonban voltak. (MTI)

A V. B. figyelemreméltó cikke a keletporoszországi és a magyarországi hadiesemények párhuzamáról

Berlin, október 26. A Völkischer Beobachter figyelemreméltó cikkében párhuzamot von a magyarországi és a keletporoszországi hadiesemények között. Rámutat, hogy Keletporoszországban a harcok drámai csúspontjához érkeztek s az ellenség betörései könnyen vezetessé

válhattak volna, ha a német védelem nem állta volna meg a helyét. Magyarország térségében az ellenség Debrecenről merészen északra tört, de itt sikerült a támadócsapatokat elvágni és a katlanba zárt ellenség ellen minden oldalról megindították a nagy támadásokat. (MTI)

Megjelent a harctereken a „Királytigris“ német új páncélos

Berlin, október 26. A Német Távirati Iroda jelentése szerint a harctereken megjelent az új német páncélos, a „Királytigris“, melynek páncélzata erősebb, mint

Sztalin-páncélosa, mely a T. 34-es típusú páncélosnál erősebb volt. A „Királytigris“ bevetése az ellenségnek már eddig igen sok nehézséget okozott a páncélos-bevetéseinél. (MTI)

Szálasi Ferenc fogadta a miniszterelnökség tisztikarát

Szerdán délelőtt Szöllösi Jenő miniszterelnök helyettes fogadta a miniszterelnökség tisztikarát, majd együtt Szálasi Ferenc miniszterelnök előtt jelentek meg, akit Szöllösi Jenő üdvözölt. Szálasi Ferenc válaszában kijelentette, hogy „napjaink nem a kényeskedők ideje, hanem a szükség pa-

rencsa szerint keményen kell helytállani és dolgozni. Aki nem akar dolgozni, az elpusztul, a mi világunk meg-megújuló harc. Feszítsük meg minden erőnket, mert élet és halál kérdése, hogy felül maradjunk ebben az új életért, új Európáért folyó küzdelemben. (MTI)

Magyarországon a szovjet sehol sem jutott tovább, sőt több helyen kényes helyzetbe került

Illetékes német helyen tájékoztatásul közlik, hogy a magyarországi harctéren némileg enyhült a helyzet. A főarcvonal Bajánál kezdődik; Szolnok felé húzódik, majd nagy körívben Debrecen észak felé megkerüli és Nagykárolyig húzódik, közben fel-

kerül Tokaj térségéig, ahol a 30. szovjet lovashadosztály és a 3. szovjet lövészadosztály van bekerítve. Egy mondattal lehet jellemezni a Szovjet helyzetét: Magyarországon sehol sem jutott tovább, ezzel szemben azonban több helyen kényes helyzetbe került. (MTI)

A japánok ismét súlyos csapást mértek az amerikai tengeri haderőre

Tokióból jelenti a japán császári főhadiszállás: Hétfő reggel óta a japánok a Fülöp-szigetektől keletre fekvő tengerrészen ismét jelentős eredményt értek el egy ellenséges tengeri katedék és egy szállító hajóhad ellen. Ebben a harcban meg-

semmisítettek, illetve elsüllyesztettek 4 repülőgépanyahajót, 10 cirkálót, 1 rombolót és 4 szállítóhajót, ezenkívül súlyosan megrongálták az ellenség 2 repülőgépanyahajóját, 1 csatacirkálóját és 2 cirkálóját. A japán veszteség 2 cirkáló és 1 romboló. (MTI)

Kormányválság fenyeget Angliában?

Churchill minden bizonnyal nem örül annak, jelentik Berlinből, Moszkvából való visszatérése után belpolitikai küzdelemben ke-

redett, amely igen könnyen belpolitikai válsághoz és kormányválsághoz vezethet. Az ellenzék igen élesen bírálta a moszkvai tárgyalások eredményét. (MTI)

A kapuvári gettóból lopott, hogy legyen pénze mulatozásra

A soproni ügyészség vádat emelt Ader István és három társa ellen lopás bűntette, illetve orgazdaság miatt. A vád szerint Ader István, aki 1925-ben született, kapuvári lakos. Lakik Petőfi Sándor-utca 15. szám alatt, még szeptember hónapban az ottani gettó leltározása során három volt zsidó lakásból különböző holmikat lopott, ezt eladta és a pénzt pedig elmulatozta. Szerencse Lajos kapuvári lakosnak is ki-

vált lopott holmikat és mivel az pénzt nem tudott vásárlásra fordítani, füstölt hússal, füstölt szalonnával fizette ki a ruhaneműk árát, majd 6 is részt vett azon a mulatozásban, melyet Ader István a lopott holmik árán csapott. Az ügyben rövidesen tárgyalás lesz és a soproni m. kir. törvényszéken ítélik meg a tolvaj és az orgazdák felett.

Az angol politika és a kis népek

Smuts, a mostani Délafrikai miniszterelnök, aki akkor bír csapatvezér volt, a következőket jelentette Krüger köztársasági elnöknek: „A határtalan düh, mint egy vadpatak söpörte el a civilizációt és az emberiségesség határait... úgy, hogy nem vagyok képesek még általános vonásokban sem leírni azt a sok pusztítást és bánatot, fájdalomt, amit az ellenség okozott. Mint például a Krügersdorpi járás Magahees és Wittwaters közötti részt említem. Ez most sivatag, az összes földek tönkretöve, a körtek kivágyva és kiirtva, a farnok leégetve, a házak 'nemcsak folpereszelve, hanem dinamittal felrobbantva úgy, hogy kő követem maradt. Mindenhol hallom, hogy az ellenség inkább bízik az éhség hatásában, mint a fegyverekben. Az összes élelmiszereket elpusztítják, az összes kocsik, malinok, elők; arató és cseplőgépek tönkrösznek tőve, a víz elleni gátak elpusztítva, s a kávédarálókat is elpusztítják, mert az asszonyok 'akokkal gabonát örölnek.

Hogy a háborúnak ez a viselési módja a védtelen nem-harcosok és a magánvagyonnak az elpusztítása nincs közvetlen kapcsolatban a háború vezetésével és az a modern népjogokkal ellentétben van, azt nem kell bebizonyítani.

Hogy pedig az angol gentlemanok hogy viselkedtek burnákkal szemben, idézem Stein elnöknek levelét Kitchener lordhoz, amelyben elpanaszolja, hogy Grandpan mellett az angolok egy női táborra tüzeltek, amikor asszonyok és gyermekek haláltak meg, továbbá az angolok a burok tüze ellen bur nök mögé bujtak és így viszonyozták a tüzet. Egy bur asszony az angolok 'hóttétéről' egy levélben a következőket írta: „A kronstadti táborba akartak elszállítani. Utközben burok megtámadták a kísérő csapatot. Erre az aurok az asszonyokat és a gyerekeket a katonák vonalára elé állították, hogy célnak érzékeljünk. A 76 éves bur asszony mögé is állt egy angol katona és mögötte tüzelt a burokra. Mire azonban a burok észrevették, hogy miről van szó, már 8 asszony és két gyermek meghalt.

Hogy pedig az angolok a koncentrációs táborokban mit műveltek, idézek újból Smuts tábornok 1902. évi Krueger elnöknek írt leveléből: „Mintán a burok bátorságot a lakóhelyek elpusztításával megtörni nem tudták, az ellenség új kinezsközöt talált abban, hogy az asszonyokat és gyermekeket elfogja és kínozza. Az ellenség azt hitte, hogy a nemzet legkönyebbén megsebezhető oldalát találta meg. Azt gondolták, hogy a bur a szabadságát és országát kevésbé szereli, mint az asszonyát és gyermekeit. Ha már most ezeket elveszik, azt hitték, hogy a bur megforja majd magát adni... Soha semmiféle toll nem fogja tudni leírni azt, hogy 1900 márciusától nemzetünk hősnői mit szenvedtek. Az ellenség előtti menekülésükben, mikor a hegyekbe és a sűrűbe menekültek, sok főherlő csoportvá kiáltja az égbe a vádat a barbár bántu néger és a még barbárabb brittel szemben...

Mikor aztán hónapokig tartó menekülés után mégis az ellenség fogolytáborába érkeztek, akkor halálosan betegül elmentették a kicsikéket, akiket szerettek, éheztek, mert a rossz húst és a még rosszabb lisztet megenni nem tudták, mitűn nem volt fűzelő anyaguk, hogy megfőzzék az ételt. Hétről-hétre, hónapról-hónapra, évről-évre, ültek ott tele vágyódással a férjjeik és fiuk után, akik talán már régen eltek a háborúban. Olyan festmény ez a szenvedésokról, amelyeket még a világ előtt borzalmasabban nem festettek le. A férfiak sorsa a háborúban akármilyen nehéz is, az gyönyörű, ha összehasonlítjuk azt az elfogott kedveseinek halálakával. Hogy pedig az angol koncentrációs táborokban milyen viszonyok uralkodtak, idézek egy angol tanút, akire igazán nem lehet ráfogni, hogy elfogult. Ez a tanú Hobbouse

kisasszony, akit 1900 végén egy angol jótékony egyesület Transvaalba küldött, hogy a helyszínén vizsgálja meg a koncentrációs táborok viszonyait. Hobhouse 1901 január 26-án a Blomfontaini táborról a következőket jelentette:

„En est a táborrendszert a nagyban való kegyetlenkedésnek tartom.

Soha azt az emberek emlékezetéből kitörölni nem lehet. A gyerekeket éri az a legkegyetlenebbül. Ők elhervadnak a nagy melegben az elégtelen és meg nem felelő táplálék miatt. Ezek vannak, akik testileg nem ellenállóak és akik olyan életviszonyoknak vannak kitéve, amelyeket az elosigazásuk miatt tovább bírni nem tudnak. Ha legalább az angol nép megkísérelné, hogy a lehetetlen helyzetet elképzelje. Ilyen táboroknak a fenntartása nem egyéb, mint gyermekgyilkosság.”

Hobhouse kisasszony tapasztalatairól könyvet is adott ki, amelyben kimutatja, hogy a koncentrációs táborokban 1000 főlött közül 264 ezer gyermek közül 433 halt meg.

De La Roy bur táborok is borzasztó részleteket mondott el a bur nők sorsáról. Hónapokig cipelték őket az angolok kocsikán az országban keresztül. Ejjelre könnyű sátrakba zárták őket az angol tábor előtt, hogy bur támadás esetén őket ériék a golyók. Menekült gyermekekre és asszonyokra ágyakkal lőttek. Egy bur táborban egy hét alatt 580 gyermek halt meg. Kitchener lord maga beismeri, hogy 74.000 bur asszonyt fogtak el.

A burok 1919-ban Blomfontainban egy megrázó szobrot állítottak fel, amely szobor egy bur asszonyt ábrázol a haldokló gyermekével és amely szobron a következő szavak olvashatók: „Megemlékezésként arra a 26.668 asszonyra és gyermekre, akik a háborúban 1900—1902 között az angol koncentrációs táborokban meghaltak.”

Az angolok a bur háborúban éppen úgy viselkedtek, mint ahogy Cromwell viselkedett Irországban. Így pl. Dragheda városa lakosságát kárdréba hányatta, dacára annak, hogy szavát adta, hogy a lakosságának büntetése nem lesz. Cromwell 15 millió irból 700.000-et gyilkolt meg és az angol cent kimondhatatlan alakooskodásával a parlament előtt azt a kérdést tette fel, hogy ki végezte el ezt a nagy munkát Cromwell a kérdésre mindjárt válaszolt is, hogy nem az angol; hatalom tette ezt meg, hanem Istennek lelke, mert az iréket angol kézbe adta.

A finn Boris Cederholm igen érdekesen írja le, hogy milyen szenvedéseken ment keresztül a Cseka börtöneiben. Ezek a börtönmunka nagyon hasonlítanak az angol dél-afrikai koncentrációs táborokra. A különbség csak az, hogy az orosz börtönmunkát egy csomó szadista vagy örült csinálja. Dél-afrikában viszont a börtömlakók a lordok, a ladyk és gentlemenek országba követte el, amely ország még ma is azt hangoztatja, hogy a kis népek védelmét vállalja és a humanizmus előharcosa.

Egy menekült asszonytól 400 pengőt akartak lopni

A Bánáthól városunkon keresztül vonuló menekültek közül egyik asszony bement egyik vegyeskereskedésbe, ahol ismeretlen tettes ellopta pénztárcáját az abban levő 400 pengővel együtt. Az asszony hamarosan észrevette a tolvajt, mert fizetni akarta a pénzt nem találta.

A kereskedő nyomban lezárta az üzletajtót, rendőrt hívott és el is fogták a tolvajt egy ott időző fiú személyében, akinél megtalálták a pénztárcát és a pénzt is hiánytalanul. Úgyhogy a menekült asszony nem károsodott.

A városi tisztviselők és alkalmazottak egy része már letette az esküt Szálasi Ferencre

A városi tisztviselők és alkalmazottak egy része, így azok, akik a városházán dolgoznak, már letették az esküt Szálasi Ferencre. Azoknak az alkalmazottaknak eskütételre, akik még eddig nem tették le, röviden sor kerül. Ezek közül sokan a városi üzemelői és egyéb városi munkahelyeken dolgoznak és így egyöntetű egybehívásukra nem kerülhetett sor.

A soproni iskolákban is minden intézkedés megtörtént a tanítás bizonnyaltan ideig történő szüneteltetésére

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében az összes főiskolán, egyetemen, közép- és középfokú iskolában, alsófokú és elemi iskolában az iskolai oktatás október 29-től kezdődőleg bizonnyaltan ideig tekintettel a rendkívüli időkre szünetel. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rádióbeszédében mutatót rá intézkedésének szükségességére.

Értesülésünk szerint Sopronban is minden előkészület megtörtént az iskolai oktatás szüneteltetésére vonatkozólag. A diákokat a tanárok a magániszkolákból történő tanulásra vonatkozólag tanácsokkal látják el, megbeszélik a legfontosabb tudnivalókat és természetesen a tanulók jól fel fogott egyéni érdekeinek érdekében hangoztatják a szünetelés történeti továbbképzés fontosságát.

Őrizethe vették Grasi József gépkocsivezetőt, aki a szombat délutáni légriadókor elgázolta Posztrák Emiliát

Beszámoltunk annak idején arról a halálosvégi tragikus szerencsétlenségről, amely szombaton délután 2 órakor történt a légriadó elhangzása után. A Klebelsberg-utcában egy teherautó, melyet Grasi József zimonyi lakos, 41 éves gépkocsivezető vezetett, elgázolta. Posztrák Emiliát 22 éves elarusítóleányt, aki rövidesen sérüléseibe belehalt. A rendőrség az ügyben megindította a legszélesebbkörű nyomozást és ennek során őrizetbe vette a teherautó vezetőjét, Grasi Józsefet,

aki ellen a soproni kir. ügyészség vádat emel. A halálosvégi baleset vádlottja tehát a soproni kir. törvényszék elé kerül, ahol a bíróság állapítja meg, hogy a gépkocsivezető hibás volt-e a szerencsétlenség előidézésében.

Jelentettük továbbá azt is, hogy a teherautó kidöntötte a Klebelsberg-utca 32. szám ház előtt lévő kerítést is. Emiatt a ház tulajdonosa, Gilicz Andrásné 1000 pengő kártérítést követel. Ennek a megítélésé felett is a bíróság dönt majd.

Nagyszabású árdrágizást fedezett fel a fertőszentmiklósi csendőrség

A fertőszentmiklósi csendőrségnek tudomására jutott, hogy Bujtás József petőházi lakos a megállapított áron felül vásárolt sertéseket, azokat a lakásán engedély nélkül levágja, majd ugyancsak iparendély nélkül a megállapított árnál magasabban kiméri. Az ügyben megindította a legerélyesebb nyomozást, igen sok embert hallgatott ki. A kihallgatások során azután kiderült, hogy Bujtás Józseftől valóban sokan vettek „feketét” húst, mert mint mondták, másképpen nem tudták beszerezni. A megállapított ár helyett 10—12 pengőt fizettek a sertéshus kilójáért. Ezután sor került Bujtás József kihallgatására, aki a vallomásaiban elmondta, hogy a hatósági árnál magasabban vásárolt sertéseket, összesen 17 sertést, azt levágta és eladta, miként a sertétek voltatták 10—12 pengőért kilóként. Kiolvastotta odahaza a zsírszalonnát és azt a csempézeknek 25—30 pengős áron adta el.

Vallomásaiban többek között azt is bevallotta, hogy a sertéseket a hatósági árnál magasabban vette meg és az „üzleteket” azért bonyolította le, mert meg akart élni.

Ellene, továbbá azok ellen, akik a sertést a megállapított árnál magasabban adták el, megindítják az eljárást.

Újabb feljelentés a kapuvári gettóban történt lopás miatt

A kapuvári csendőrség feljelentette Kertész Imre kapuvári lakost, aki az utáni gettó felszámolása közben két darab lenvászón és 2 darab férfinget lopott el, mintegy 300 pengő értékben. Ellene megindult az eljárás.

Ismét este 11-kor van záróra

Budapestről jelentik: A Budapesti Közlöny keddi száma közli a belügyminiszter rendeletét, amelynek értelmében a nyilvános étkezőhelyiségek (vendéglő, kávéház, korcsma, cukrászda, kávéház, kávézó, cspresso stb.) amennyiben zárójárat a rendhatóságok korábbi időpontban nem állapították meg, 1944. október 24-től kezdődően este 11 óráig tarthatók nyitva. (MTI)

Az „ellopott” tyukok esete...

Egy soproni asszony még múlt szombaton megjelent a rendőrségnél és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen azért, mert állítása szerint udvaráról elloptak négy tyukot. A megindított vizsgálat hamarosan fényt derített a „lopásra”.

Megállapították ugyanis, hogy az udvar kerítésén akkora rés van, hogy a tyukok azon keresztül megszöktek és azokat meg is találták az egyik szomszédos udvarban, ahonét tulajdonosa aztán visszakapta. Tehát nem történt lopás, csak egy kissé felületlen járt el a feljelentés.

Mit kell tenniük a menekült kereskedőknek, ha a kereskedést folytatni kívánják

Illetékes iparhatósági vezetők a következők közléseére kérték fel lapunk szerkesztőjét: Azok a menekült kereskedők, akik kereskedésüket folytatni kívánják a felvevő területeken, iparigazolványukat az illetékes iparhatóságnál záradékkal láttassák el. Enélkül iparigazolványuk nem megfelelő és a kereskedést nem folytathatják.

Több közhivatalban, így a városházán is reggel 8 órától délután 4 óráig tart majd a munkaidő

Ministeri rendelet értelmében a közhivatalokban a munkaidő nyolc óra. A tisztviselők és egyéb alkalmazottak kötelesek naponta ennyi időt dolgozni, hogy a kétszételű munkát hiánytalanul elvégezzék. A hivatalok vezetői a nyolc óras munkaidőt úgy akarták beosztani, hogy reggel 8 órától délután 2 óráig és délután 4 órától este 6 óráig tartson a hivatali idő. A közhivatalokban azonban ezt a munkaidőt nem lehet bevezetni, mert a közhivatalokat nem lehet elbátortítani. Eppen ezért úgy rendelkeztek a vezetők, hogy reggel 8 órától délután 4 óráig egyfolytában tartson a munkaidő. Ezt a rendszert bevezetik a városházán is már a közeli napokban. Természetesen a felek tagadása továbbra is a régi időpontban történik, mert a felgyülemlett munkát csak akkor lehet pontosan elvégezni, ha a munkaidő egy bizonyos szakában a tisztviselőket nem zaklatják a felek.

Ellopták egy menekült 400 pengő értékű ruhanyomóját

Hétfőn délután érkezett meg Sopronba családjával Pallaghy Levente honvéddal, aki a Színház-utca 22. számú háza költözött be. Egyik lakattal lezart nagy ládáját nem vitték fel az emeletre, hanem a folyosón hagyták. Később ismeretlen tettes a ládát felfeszítette és abból egy új tiszt fekete köpponyt, egy fekete tiszt nadrágot, egy tiszt levágó nadrágot, toveször világosdrapp tavaszi női kabátot, világoskék szorcszett sál, egy 12 éves fű barna, ferdén csikozott kabátját ellopta. A ruhák értéke mintegy 400 pengő.

A rendőrség a vakmerő tolvaj kérésre felkutatása a nyomozást megindította.

Felsődunántúli HÉTFO.

Felelős főszerkesztő: NOWINSZKY REZSŐ.

Németországi főmunkatárs: FARSKY TIBOR.

Kiadásért felelős: KARDOS ÁRPÁD. Kiadja a Soproni Sajtóvállalat.

Nyomottat vagyasi Máté Erőf könyvnyomdájában. Sopron.